

АНОТИРАН СПИСЪК НА НЕПРИЯТЕЛИТЕ (INSECTA) ПО СКЛАДИРАНИТЕ ПРОДУКТИ, УСТАНОВЕНИ В БЪЛГАРИЯ ДО 2012 ГОДИНА

РУМЕН ТОМОВ, КАТЯ ТРЕНЧЕВА
Лесотехнически университет, София

Annotated List of Pests (Insecta) on Stored Products, Reported in Bulgaria till 2012

R. Tomov, K. Trencheva
University of Forestry, Sofia, Bulgaria

Abstract

Annotated list of pest insects associated with stored plant and animal products in Bulgaria is presented. The list compiles data published during the period 1891 – 2012. The valid names of insects according to Fauna Europea data base, their synonyms used in Bulgarian literature, and bibliography of papers concerning their bio ecology and distribution in Bulgaria are presented.

The total number of 149 insect species is reported as direct and indirect pests on stored products in Bulgaria. Most numerous are insects from order Coleoptera – 76.5%, followed by Lepidoptera 15.4%. Non-indigenous for Bulgaria are 80 species, from which 39 species have cryptogenic origin.

Key words: insects, stored products, list, pests

Първи данни за неприятели по складираните продукти в България се появяват в края на 19 век (Бассанович, 1891; Wachmetjew, 1896; Йоакимов, 1899; Чолаков, 1899). Активни проучвания върху тази група неприятели са провеждани през първата половина на XX век (Малков, 1900; 1907; Rebel 1901; 1903; Йоакимов, 1904; 1930; Недялков, 1905; 1909; Козаров, 1910; Дреновски, 1921; 1922; 1931; Илчев, 1923; Чорбаджиев, 1924; 1925; 1926; 1929; 1930; Дренски, 1928; 1931; 1932; 1938; 1940а; 1940б, и др.). Попов (1939; 1948) обобщава наличната информация и публикува две учебни помагала, включващи биологични особености и средства за борба с установените дотогава неприятели. До 1950 г. са публикувани повече от 200 научни и научнопопулярни публикации (Буреш, Лазаров, 1956).

Активните проучвания върху тази група насекоми продължават и след 1950 г., когато Цалев, Цветков, Атанасов, Григоров, Обретенчев, Станева и др. публикуват множество свои разработки. Публикувани са и няколко учебни помагала (Попов, 1939; 1948; 1961; Григоров, 1975; 1980). Информация за видове, свързани със складираните продукти в България са публикувани и от чужденци (Wachmetjew, 1896; Borowiec, 1983; Denux, Zagatti, 2010; Latif, 1986; Mazur, 1972; Mroczkowski, 1958; 1965; Povolny, 1996; Rebel, 1901; 1903; Roesler, 1973).

В рамките на няколко дисертации са направени задълбочени проучвания върху икономически по-важните неприятели: *Ephestia cautella* (Latif, 1986); *Tribolium castaneum* (Атанасов, 1976); *Rhyzopertha*

dominica (Зидан, 2010); *Oryzaephilus surinamensis* (Обретенчев, 1985); *Plodia interpunctella* (Савов, 1973); Род *Callosobruchus* (Станева, 1980), *Acanthoscelides obtectus* (Янкова-Михайлова, 2010).

Информацията, касаеща насекомите, трофично свързани със складираните продукти в България е разпръсната в повече от 350 научни и научнопопулярни публикации, публикувани за период от 120 години. Много от публикациите са труднодостъпни или унищожени. Много от видовете са съобщавани със стари имена, а в някои от публикациите са допуснати печатни грешки при изписването на имената им. Всичко това налага изготвянето на аотиран списък с актуализирани имена и таксономично положение на видовете.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Настоящият списък е изготвен на база публикувани данни в литературни източници или електронни бази данни през периода 1891 – 2011 г. В списъка са включени установените в България насекоми, които са трофично свързани с всички видове складираните растителни и животински продукти (зърно, млевни продукти, фураж, плодове, зеленчуци, тестени и др. растителни хранителни продукти, билки, текстил, кожи, месни и млечни продукти, музейни сбирки и др.). Включени са също така видове, които са микофаги или детритофаги, причиняващи косвена вреда на складираните продукти, както и такива, които са проникнали в складовите помещения заедно с прибраните от полето растителни ма-

териали, но по същество не са типични складови неприятели. В списъка не са включени насекомите, нападащи мебелите и сухата дървесина. Имената и таксономичното положение на видовете са актуализирани според базата данни Фауна Еуропа – версия 2012 г. [1].

За всеки вид са представени синонимите, под които е съобщаван в България, първото съобщение на вида в България и по-важните научни публикации след 1950 г., касаещи неговите биоecологични особености и разпространение у нас. Цитирани са и публикации в научнопопулярни списания, където видове се съобщават като нови за България или се представят нови данни за разпространението и хранителните им предпочитания. Публикациите, включени в Буреш и Лазаров (1956) не са цитирани, освен ако не съдържат първо съобщение на даден вид за фауната на България. Не са включени и публикациите, засягащи методите за борба с насекомите по складираните продукти.

Разред ZYGENTOMA

Семейство Lepismatidae

1. *Lepisma saccharina* Linnaeus, 1758 Попов, 1948; 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

Разред DICTYOPTERA

Семейство Blattellidae

2. *Blattella germanica* (Linnaeus, 1767)

(Syn.: *Phyllodromia germanica*)

Илчев, 1923; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

Семейство Blattidae

3. **Blatta orientalis* Linnaeus, 1758

Илчев, 1923; Буреш и Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Атанасов, 1976а; Обретенчев и др., 1993; 1997б

4. ***Periplaneta americana* (Linnaeus, 1758)

Дренски, 1938; Буреш, Лазаров, 1956

Разред ORTHOPTERA

Семейство Gryllidae

5. ***Acheta domesticus* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Gryllus domesticus*)

Дренски, 1931; Буреш, Лазаров, 1956; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1997б;

Разред PSOCOPTERA

Семейство Lachesillidae

6. *Lachesilla pedicularia* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Pterodela pedicularia*).

Григоров, 1975

Семейство Liposcelididae

7. **Liposcelis corrodens* (Heymons, 1909)

(Syn.: *Troctes corrodens*)

Попов, 1939; 1961; Дренски, 1940б

8. **Liposcelis decolor* (Pearman, 1925)

(Syn.: *Liposcelis divinatorius*, *Troctes divinatorius*).

Дренски, 1940б; Попов, 1948; 1961; Григоров, 1975

Семейство Peripsocidae

9. *Peripsocus phaeopterus* (Stephens, 1836)

Попов, 1948

Видовете с космополитно разпространение, за които е невъзможно да се определи точният им произход (криптогенни), са отбелязани с една звезда. Чуждоземните видове са отбелязани с две звезди.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Прегледът на литературните източници показва, че 149 вида насекоми са съобщени като неприятели, нанасящи преки или косвени вреди на складираните продукти в България. Най-много са представителите на разред Coleoptera – 114 бр. (76,5%), следвани от тези на разред Lepidoptera – 23 бр. (15,4%). Четиридесет и един от видовете са с доказан произход извън Европа, а тридесет и девет вида имат криптогенен произход.

Според електронната база данни „Фауна Еуропа“ [1], 14 от видовете са съобщени за фауната на България и вероятно са част от складовата фауна, но за тях не беше намерена информация в българската ентомологична литература.

Семейство Trogidae

10. **Trogium pulsatorium* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Atrops pulsatoria*)

Попов, 1948; 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

Разред DIPTERA

Семейство Piophilidae

11. *Piophila casei* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Pyophyla casei*)

Дреновски, 1921; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975

12. *Stearibia nigriceps* (Meigen, 1826)

(Syn.: *Piophila faveolata*)

Дренски, 1928

Разред COLEOPTERA

Семейство Anobiidae

13. **Epauloecus unicolor* (Piller & Mitterpacher, 1783)

[1] FAEU 2012

14. **Gibbium psylloides* (Czempinski, 1778)

[1] FAEU 2012

15. ***Lasioderma serricorne* (Fabricius, 1762)

Мокржецки, 1925; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

16. ***Niptus hololeucus* (Faldermann, 1835)

Йоакимов, 1930; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

17. *Ptilinus pectinicornis* (Linnaeus, 1758)

Чорбаджиев, 1929; Буреш, Лазаров, 1956

18. **Ptinus bicinctus* Sturm, 1837

[1] FAEU, 2012

19. **Ptinus fur* (Linnaeus, 1758)

Чорбаджиев, 1930; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

20. * *Ptinus latro* Fabricius, 1775

(Syn.: *Niptus latro*, *Ptinus lutro*, *Ptinus brunlus* аберация *testaceus*)

Дренски, 1932; Буреш, Лазаров, 1956; Цветков, 1968а, 1968б; Григоров, 1975

21. *Ptinus raptor* Sturm, 1837

(Syn.: *Cryphoderes raptor*)

Цветков, 1968в; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1997б

22. **Ptinus tectus* Boieldieu, 1856

[1] FAEU, 2012

23. **Stegobium paniceum* Motschulsky, 1860

(Syn.: *Sitodrepa panacea*, *Anobium paniceum*)

Б-в., 1896; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

Семейство Anthicidae

24. ***Omonadus floralis* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Anthicus floralis*)

Цветков, 1968а; Обретенчев и др., 1997б

Семейство Anthribidae

25. ***Araecerus coffeae* (Fabricius, 1801)

(Syn.: *Araecerus fasciculatus*)

Обретенчев и др., 1990

Семейство Bostrichidae

26. ***Rhizopertha dominica* (Fabricius, 1792)

Цветков, 1971; 1975; Обретенчев и др., 1997а; 1997б; 1998; Обретенчев, Цветков, 2002; Зидан, 2010

Семейство Chrysomelidae

27. ***Acanthoscelides obtectus* Say, 1831

Господинов, 1957; Цалев, 1958; Цветков, 1975; Янкова и др., 2002; Yankova и др., 2004; Yankova, 2005; Янкова-Михайлова, 2010

28. ***Acanthoscelides pallidipennis* (Motschulsky, 1873)

Обретенчев и др., 1997б

- 29. *Bruchidius bimaculatus* (Olivier, 1795)**
Цветков, 1968а
- 30. *Bruchus ervi* Frölich, 1799**
Цветков, 1970а
- 31. *Bruchus lentis* Frölich, 1799**
Малков, 1900; Буреш, Лазаров, 1956; Господинов, 1957; Цветков, 1975
- 32. *Bruchus luteicornis* Illiger, 1794**
Чорбаджиев, 1929; Borowiec, 1983; Wendt, 1984; Чочев, 1988; Цветков, 1968а
- 33. ***Bruchus pisorum* (Linnaeus, 1758)**
(Syn.: *Laria pisi*, *Bruchus pisi*)
Малков, 1900; Буреш, Лазаров, 1956; Григоров, 1960; Господинов, 1957; Попов, Фудулов, 1961; Попова, 1970; Цветков, 1975; Буров, 1980; Wendt, 1984; Чочев, 1988
- 34. *Bruchus rufipes* Herbst, 1783**
Цветков, 1968а; Wendt, 1984; Чочев, 1988
- 35. ***Bruchus rufimanus* Bohemann, 1833**
Малков, 1907; Буреш, Лазаров, 1956; Borowiec, 1983; Wendt, 1984; Чочев, 1988
- 36. *Bruchus signaticornis* Gyllenhal, 1833**
Wendt, 1984
- 37. *Bruchus viciae* Olivier, 1795**
(Syn.: *Bruchus vici*)
Цветков, 1968а; Borowiec, 1983; Wendt, 1984; Чочев, 1988
- 38. ***Callosobruchus maculatus* (Fabricius, 1775)**
(Syn.: *Callosobruchus quadrimaculatus*)
Цалев, 1958; Станева, 1982; 1983; 1984
- 39. ***Callosobruchus chinensis* (Linnaeus, 1758)**
Станева, 1980
- 40. *Spermophagus sericeus* (Geoffroy, 1785)**
(Syn.: *Euspermophagus sericeus*)
Цветков, 1968а
- Семейство Cleridae**
- 41. ***Necrobia rufipes* (De Geer, 1775)**
Mazur, 1972; Ganev, 1984; Ангелов, 1985
- Семейство Cryptophagidae**
- 42. *Cryptophagus acutangulus* Gyllenhal, 1828**
Цветков, 1968а; Григоров, 1975; 1980
- 43. * *Cryptophagus affinis* Sturm, 1845**
Цветков, 1970а; Григоров, 1975; 1980
- 44. * *Cryptophagus cellaris* (Scopoli, 1763)**
Цветков, 1968а; Григоров, 1975; 1980
- 45. *Cryptophagus distinguendus* Sturm, 1845**
Цветков, 1970а; Григоров, 1975, 1980
- 46. * *Cryptophagus fallax* Balfour-Browne, 1953**
(Syn.: *Cryptophagus fumatus*)
Цветков, 1970а; Григоров, 1975; 1980
- 47. *Cryptophagus lycoperdi* (Scopoli, 1863)**
Обретенчев и др., 1997б
- 48. * *Cryptophagus pilosus* Gyllenhal, 1828**
Цветков, 1970а; Григоров, 1975; 1980
- 49. *Cryptophagus saginatus* Sturm, 1845**
Цветков, 1970а; Григоров, 1975; 1980
- 50. * *Cryptophagus subfumatus* Kraatz, 1856**
Цветков 1970а; Григоров, 1975; 1980
- Семейство Curculionidae**
- 51. ***Sitophilus granarius* (Linnaeus, 1758)**
Бассанович, 1891; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Попов, Атанасов, 1972; Григоров, 1975; 1980; Цветков, 1975; Обретенчев, Цветков, 2002; Андреев и др., 1994б; Обретенчев и др., 1997а; 1998
- 52. ***Sitophilus oryzae* (Linnaeus, 1763)**
Йоакимов, 1904; Цветков, 1953; 1975; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Попов, Атанасов, 1972; Григоров, 1975, 1980; Андреев и др., 1994а; 1994б; Обретенчев и др., 1997а; Обретенчев, Цветков, 2002

53. *Sitophilus zeamais* Motschulsky, 1855**

Обретенчев и др., 1990; 1998

Семейство Dermestidae

1. **Anthrenus flavipes* LeConte, 1854

Дончев, 1999

2. *Anthrenus museorum* (Linnaeus, 1761)

Чорбаджиев, 1924; Буреш, Лазаров, 1956

3. *Anthrenus pimpinellae* (Fabricius, 1775)

(Syn.: *Anthrenus pimpinella*)

Чорбаджиев, 1924; Буреш, Лазаров, 1956

4. *Anthrenus scrophularie* (Linnaeus, 1758)

Йоакимов, 1904; Буреш, Лазаров, 1956; Mroczkowski, 1958; 1965; Попов, 1961; Ангелова, 1968; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1997б; Ангелов, 1988

5. *Anthrenus verbasci* (Linnaeus, 1767)

Йоакимов, 1904; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Mroczkowski, 1958; 1965; Шикренов, 1963; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

6. *Attagenus augustatus* (Ballion, 1871)

Григоров, 1975

7. *Attagenus bifasciatus* (Olivier, 1790)

Недялков, 1909; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988

8. *Attagenus brunneus* Falderman, 1835

(Syn.: *Megatoma marginicollis*, *Attagenus dalmatinus*, *Attagenus fulvipes*)

Йоакимов, 1904; Недялков, 1905; 1909; Буреш, Лазаров, 1956; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988

9. *Attagenus fasciatus* (Thunberg, 1795)

Григоров, 1975

10. *Attagenus pellio* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Megatoma pellio*, *Megatoma picea*)

Йоакимов, 1899; Ангелов, 1988; Буреш, Лазаров, 1956

11. **Attagenus unicolor* (Brahm, 1791)

(Syn.: *Attagenus megatoma*, *Attagenus piceus*)

Йоакимов, 1904; Недялков, 1909; Попов, 1948, 1961; Mroczkowski, 1958, 1965; Шикренов, 1963; Ангелова, 1968; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993, 1997б; Ангелов, 1988

***Attagenus unicolor* ssp. *simulans* Solsky, 1876**

(Syn.: *Attagenus simulans*)

Григоров, 1975

***Attagenus unicolor* ssp. *japonicus* Reitter, 1877**

(Syn.: *Attagenus japonicus*)

Обретенчев и др., 1997б

12. *Attagenus trifasciatus* (Fabricius, 1787)

Йоакимов, 1904; Чорбаджиев, 1929; Буреш, Лазаров, 1956; Ангелов, 1988

13. **Dermestes frischii* Kugelann, 1792

Йоакимов, 1904; Недялков, 1905; Mroczkowski, 1958; Ангелов, 1960, 1988; Шикренов, 1963; Ангелова, 1968; Цветков, 1970а; Григоров, 1975

14. *Dermestes laniarius* Illiger, 1801

(Syn.: *Dermestes murinus*)

Недялков, 1905; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Цветков, 1970а; Ангелов, 1988

15. **Dermestes lardarius* Linnaeus, 1758

Бассанович, 1891; Буреш, Лазаров, 1956; Ангелов, 1960, 1988; Попов, 1961; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

16. **Dermestes maculatus* De Geer, 1774

Дончев, 1999

17. *Dermestes undulatus* Brahm, 1790

Йоакимов, 1904; Буреш, Лазаров, 1956; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988

18. **Trogoderma glabrum* (Herbst, 1783)

(Syn.: *Attagenus nigrum*; *Trogoderma glabratum*)

Йоакимов, 1904; Буреш, Лазаров, 1956; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988

19. *Trogoderma granarium* Everts, 1898**

Дренски, 1940б; Обретенчев и др., 1990; 2003б; Staneva et al., 2002а; 2002б

- 20. *Trogoderma versicolor* (Creutzer, 1799)**
(Syn.: *Trogoderma elongatulus*)
Иоакимов, 1904; Шикренов, 1963; Mroczkowski, 1965; Ангелова, 1968; Ангелов, 1988;
Обретенчев и др., 2003а; 2003б; 2007
- Семейство Endomychidae**
- 21. **Holoparamesus caularum* Aube, 1843**
[1] FAEU, 2012
- Семейство Histeridae**
- 22. *Dendrophilus sulcatus* Motschulsky, 1845**
(Syn.: *Dendrophilopsis sulcatus*)
Цветков, 1970а
- Семейство Laemophloeidae**
- 23. **Cryptolestes ferrugineus* (Stephens, 1831)**
(Syn.: *Laemophleus ferrugineus*)
Козаров, 1910; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975;
Обретенчев и др., 1993; 1997а; 1997б; Обретенчев, Цветков, 2002; Обретенчев, 2005
- 24. ***Cryptolestes pusillus* (Schoenherr, 1817)**
(Syn.: *Laemophloeus minutus*, *Cryptolestes minutus*)
Попов, 1939; Буреш, Лазаров, 1956; Григоров, 1975; Обретенчев, 2005
- 25. *Placonotus testaceus* (Fabricius, 1787)**
(Syn.: *Laemophloeus (Cucujus) testaceus*)
Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев, 2005
- Семейство Lathrididae**
- 26. *Corticarina truncatella* (Mannerheim, 1844)**
Обретенчев и др., 1997б
- 27. *Corticaria crenulata* (Gyllenhal, 1827)**
Цветков, 1968б
- 28. ***Cartodere nodifer* (Westwood, 1839)**
[1] FAEU, 2012
- 29. **Corticaria serrata* (Paykull, 1798)**
[1] FAEU, 2012
- 30. *Corticaria longicollis* (Zetterstedt, 1838)**
Цветков, 1970а
- 31. *Dienerella elongata* (Curtis, 1830)**
(Syn.: *Cartodere elongata*)
Обретенчев и др., 1997б
- 32. *Dienerella filiformis* (Gyllenhal, 1827)**
(Syn.: *Cartodera filiformis*)
Цветков, 1968б
- 33. *Latridius minutus* (Linnaeus, 1767)**
(Syn.: *Enicmus minutus*)
Дренски, 1940б; Цветков, 1970а; Обретенчев и др., 1997б
- Семейство Monotomidae**
- 34. *Monotoma angusticollis* (Gyllenhal, 1827)**
Обретенчев, 2005
- 35. *Monotoma bicolor* A. Villa & G.B. Villa, 1835**
Цветков, 1970а; Обретенчев, 2005
- 36. *Monotoma quadrioveolata* Aube, 1837**
Обретенчев, 2005
- 37. *Rhizophagus parvulus* (Paykull, 1800)**
Обретенчев, 2005
- Семейство Mucetophagidae**
- 38. **Tyrphaea stercorea* (Linnaeus, 1758)**
Цветков, 1968а; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев, Цветков, 2002; Обретенчев и др., 1997б
- Семейство Nitidulidae**
- 39. ***Carpophilus bifenestratus* Murray, 1864**
Denux, Zagatti, 2010
- 40. ***Carpophilus dimidiatus* (Fabricius, 1792)**
(Syn.: *Carpophilus demidistus*)
Цветков, 1968а; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев и др., 1997б

41. *****Carpophilus hemipterus* (Linnaeus, 1758)**
Цветков, 1970б; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев и др., 1993; 1997б
42. *****Carpophilus marginellus* Motschulsky, 1858**
[1] FAEU, 2012
43. *****Carpophilus mutilatus* Erichson, 1843**
[1] FAEU, 2012
44. *****Carpophilus nepos* Murray, 1864**
[1] FAEU, 2012
45. ***Carpophilus quadrisignatus* Erichson, 1843**
[1] FAEU 2012
46. ***Nitidula flavomaculata* Rossi, 1790**
[1] FAEU 2012
47. *****Urophorus humeralis* (Fabricius, 1798)**
[1] FAEU, 2012
48. ***Urophorus rubripennis* (Heer, 1841)**
[1] FAEU 2012
- Семейство Phalacridae**
49. ***Stilbus testaceus* (Panzer, 1797)**
Цветков, 1968в
- Семейство Silvanidae**
50. *****Ahasverus advena* (Waltl, 1834)**
(Syn.: *Catharthus advena* Walt)
Цветков, 1968а; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, Цветков 2002; Обретенчев, 2005
51. ***Airaphilus elongates* (Gyllenhal, 1813)**
Обретенчев, 2005
52. *****Oryzaephylus mercator* (Fauvel, 1889)**
Обретенчев, 1985; 2005; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, Цветков, 2002
53. ****Oryzaephylus surinamensis* (Linnaeus, 1758)**
(Syn.: *Silvanus surinamensis*)
Дреновски, 1922; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Цветков, 1975;
Обретенчев, 1983; 1985; 2005; Обретенчев, Цветков, 2002; Обретенчев и др., 1993; 1997а; 1997б; 1998
54. ***Silvanus unidentatus* (Olivier, 1790)**
Обретенчев, 2005
- Семейство Tenebrionidae**
55. ****Alphitophagus bifasciatus* (Say, 1824)**
(Syn.: *Alphitophagus quadripustulatus*)
Дренски, 1940б; Цветков, 1968б; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, 2002;
Обретенчев, Цветков, 2002
56. *****Alphitobius diaperinus* (Panzer, 1797)**
(Syn.: *Alphitobius piceus*)
Цветков, 1968б; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, 2002
57. ***Blaps gigas* (Linnaeus, 1767)**
[1] FAEU 2012
58. ***Blaps halophila* Fischer de Waldheim, 1820**
Обретенчев и др., 1993; 1997б
59. ***Blaps lethifera* Marsham, 1802**
Дренски, 1931; Цветков, 1970а; Обретенчев и др., 1997б
60. ***Blaps mortisaga* (Linnaeus, 1750)**
Дренски, 1932; Цветков, 1968а; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев, 2002
61. ***Blaps mucronata* Latreille, 1804**
Цветков, 1968б; Григоров, 1975; 1980
62. ***Gnathocerus cornutus* (Fabricius, 1798)**
Обретенчев, 2002
63. *****Latheticus oryzae* Waterhouse, 1880**
Обретенчев и др., 1990; Обретенчев, Цветков, 2002; Обретенчев, 2002
64. ***Palorus depressus* (Fabricius, 1790)**
Чорбаджиев, 1929; Цветков, 1968б; Обретенчев, 2002; Обретенчев, Цветков, 2002
65. *****Palorus subdepressus* (Wollaston, 1864)**
Томов и др., 2009

66. **Tribolium castaneum* Herbst, 1797

Козаров, 1910; Попов, 1961; Григоров, 1975, 1980; Атанасов, 1972; 1973; 1975; 1976; 1977а; 1977б; 1978а, б, в; Цветков, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997а; 1997б; 1998; Обретенчев, 2002; Обретенчев, Цветков, 2002

67. *Tribolium confusum* Jaqcuelin du Val, 1868**

Чорбаджиев, 1929; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; 1980; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, Цветков, 2002

68. *Tribolium destructor* Uyttenboogaart, 1933**

Обретенчев, 2002

69. *Tribolium madens* (Charpentier, 1825)

Цветков, 1968б; Григоров, 1975; Обретенчев, 2002; Обретенчев, Цветков, 2002

70. **Tenebrio molitor* Linnaeus, 1758

Малков, 1907; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975, 1980; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, 2002; Обретенчев, Цветков, 2002

71. *Tenebrio obscurus* Fabricius, 1792

Попов, 1939; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975, 1980; Обретенчев и др., 1993; 1997б; Обретенчев, Цветков, 2002

72. *Tenebrio punctipennis* Sedlitz, 1896

[1] FAEU 2012

Семейство Trogositidae

73. *Tenebroides mauritanicus* (Linnaeus, 1758)**

Козаров, 1910; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1997б; Обретенчев, Цветков, 2002

Разред LEPIDOPTERA

Семейство Gelechiidae

74. *Pectinophora gossypiella* (Saunders, 1844)**

Povolny, 1996

75. *Phthorimaea operculella* (Zeller, 1873)**

Господинов, 1957; Станев, Кайтазов, 1962

76. *Sitotroga cerealella* (Olivier, 1787)**

Чолаков, 1899; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Цветков, 1975

Семейство Geometridae

77. *Idaea inquinata* (Scopoli, 1763)

(Syn.: *Larentia herbariata*, *Acidalia herbariata*)

Чорбаджиев, 1925; Обретенчев и др., 1993; 1997б

Семейство Oecophoridae

78. *Endrosis sarcitrella* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Endrosis lactella*)

Чорбаджиев, 1926; Буреш, Лазаров, 1956

Семейство Pyralidae

79. **Achroia grisella* (Fabricius, 1794)

Rebel, 1903; Буреш, Лазаров, 1956

80. *Aglossa pinguinalis* (Linnaeus, 1758)

Чорбаджиев, 1924; Цветков, 1968б; Григоров, 1975

81. *Cadra cautella* (Walker, 1863)**

(Syn.: *Ephestia cautella*)

Latif, 1986; Обретенчев и др., 1997б

82. **Cadra figulilella* (Gregson, 1871)

Roesler, 1973

83. *Corcyra cephalonica* (Stainton, 1866)**

Дренски, 1930

84. **Ephestia elutella* (Hubner, 1796)

Rebel, 1903; Попов, 1961; Григоров, 1975; Буреш, Лазаров, 1956; Димитрова, Обретенчев, 1995; 2002; Обретенчев и др., 1993; 1997б

85. **Ephestia kuehniella* Zeller, 1897

Чорбаджиев, 1924; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975; Цветков, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

86. *Etiella zinckenella* (Treitschke, 1832)

(Syn.: *Etiella zincinella*)

Чорбаджиев, 1929; Буреш, Лазаров, 1956; Обретенчев и др., 1997б; Попова, 1970

87. *Galleria melonella* (Linnaeus, 1758)

Дренски, 1940а; Буреш, Лазаров, 1956; Обретенчев и др., 1997б

88. **Hypsopygia costalis* (Fabricius, 1775)

(Syn.: *Hypsopygia costalis*)

Rebel, 1903; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

89. **Plodia interpunctella* (Hubner, 1813)

Rebel, 1901; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Савов, 1973; Цветков, 1975; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

90. **Pyralis farinalis* (Linnaeus, 1758)

Bachmetjew, 1896; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975

Семейство Tineidae

91. *Haplotinea ditella* (Pierce & Metcalfe, 1938)

Григоров, 1975

92. **Monopis crocicapitella* (Clemens, 1859)

Тулешков, 1930

93. *Nemapogon granella* (Linnaeus, 1758)

(Syn.: *Tinea granella*)

Малков, 1907; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Цветков, 1975; Григоров, 1975; Обретенчев и др., 1993; 1997б

94. *Tinea pellionella* Linnaeus, 1758

Чорбаджиев, 1930; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975

95. **Tineola bisselliella* (Hummel, 1823)

Дреновски, 1909; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975

96. *Trichophaga tapetzella* (Linnaeus, 1758)**

Дреновски, 1931; Буреш, Лазаров, 1956; Попов, 1961; Григоров, 1975

ЛИТЕРАТУРА

Ангелов, П. 1960. Проучвания върху ентомофауната на Парка „Отдых и култура“ край Пловдив, с някои други фаунистични бележки. *Годишник на музея в Пловдив*, 3, 7-40

Ангелов, П. 1985. Върху разпространението на сем. Cleridae в България (Coleoptera). Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Научни трудове, Биология, 23 (1), 47-54

Ангелов, П. 1988. Върху видовете от сем. Dermstidae (Coleoptera) от България. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Научни трудове, Биология, 26 (6), 151-161

Ангелова, Р. 1968. Принос към изучаването на кожоядите (сем. Dermestidae, Coleoptera) в България. Научни трудове на ВПИ, Пловдив, 6 (2), 131-135

Андреев, Р., Я. Димитров, В. Арнаудов. 1994а. Популационна плътност, динамика на имагинирането и преживяемост на възрастните на оризовата гърица *Sitophilus (Calandra) oryzae* L. Coleoptera; Curculionidae. Научни трудове на ВСИ - Пловдив, 39, 45-51

Андреев, Р., Я. Димитров, А. Николов, В. Арнаудов. 1994б. Влияние на ниските температури върху продължителността на живот на оризовата и житната гърица - *Sitophilus (Calandra) oryzae* L. и *Sitophilus (Calandra) granarius* Coleoptera; Curculionidae. Научни трудове на ВСИ - Пловдив, 39, 53-57

Атанасов, Х. 1972. Причини за масовото намножаване на ръждиво-червения брашнен бръмбар в складираните зърнено-житни храни. *Растителна защита*, 10, 18-21

Атанасов, Х. 1973. Влияние на процента на меха-

нично повредените слънчогледови семена върху популационната плътност на ръждивочервения брашнен бръмбар в складова обстановка. *Растениевъдни науки*, 6, 137-141

Атанасов, Х. 1975. Действие на високите летални температури върху отделните стадии на ръждивочервения брашнен бръмбар – *Tribolium castaneum* Herbst (Coleoptera, Tenebrionidae). *Растителнозащитна наука*, 1 (2), 140-143

Атанасов, Х. 1976а. Хлебарките – важни синантропни неприятели. *Природа*, 25 (4), 70-73

Атанасов, Х. 1976б. Ръждивочервеният брашнен бръмбар – *Tribolium castaneum* (Coleoptera, Tenebrionidae) биоecологични проучвания и средства за борба. Дисертация. ИЗР, С., 210

Атанасов, Х. 1977а. Биотопи на обитаване на ръждивочервения брашнен бръмбар и малкия брашнен бръмбар в конкуренцията между тях при съвместното им отглеждане. – В: Четиридесет години научноизследователска и приложна дейност на ИЗР, ЦНТИ, С., 58-64

Атанасов, Х. 1977б. Причини за увеличаване на популационната плътност и икономическата важност на ръждивочервения брашнен бръмбар в складово стопанството. *Растениевъдни науки*, 9, 124-132

Атанасов, Х. 1978а. Влияние на температурата и влажността върху ембрионалното развитие на ръждивочервения брашнен бръмбар. *Растениевъдни науки*, 2, 137-143

Атанасов, Х. 1978б. Вредите от ръждивочервения брашнен бръмбар по складираните храни и продукти. *Растителна защита*, 12, 19-20

- Атанасов, Х.** 1978в. Храната като фактор за развитието на ръждивочервения брашнен бръмбар *Tribolium castaneum* Herbst. (Coleoptera, Tenebrionidae). –В: Биологични основи на борбата с неприятелите по селскостопанските култури. ЦНТИ, С., 94-99
- Бассанович, М.** 1891. Материали за санитарната етнография на България, Ломски окръг (1880-1889). Медико-физиография на окръга. Сборник народни умотворения, наука и книжнина, 5, 4-21
- Б-в.** (1896). Кои насекоми проядват гредите. *Орало*, 3, (21), 376
- Буреш, И., А. Лазаров.** 1956. Вредните насекоми за селското и горското стопанство в България. *БАН*, С., 289
- Буров, Д.** 1980. Проучване на монофагията при граховия зърнояд *Bruchus pisi* L. Научни трудове на ВСИ - Пловдив (ентомология, микробиология, фитопатология), 25 (3), 77-81
- Господинов, Г.** 1957. Икономически по-важни болести и неприятели, появили се по селскостопанските култури през 1952 г. в България. *Бюлетин по растителна защита*, год. VI – 1957, 3(11), 3-43
- Григоров, С.** 1960. Принос към биологията на граховия зърнояд *Bruchus pisi* L. Научни трудове на ВСИ „Г. Димитров“ - София, Аф, 8, 357-364
- Григоров, С.** 1975. Неприятелите по складираните продукти и материали. С., 177 с.
- Григоров, С.** 1980. Неприятелите по складираните продукти и материали (второ издание). С., 177 с.
- Димитрова, А., Д. Обретенчев.** 1995. Влияние на относителната влажност на въздуха върху онтогенетичното развитие на тютюневия молец, *Ephestia elutella* Hubn (Lepidoptera: Piralidae). Сборник доклади. Съвременна растителна защита. *PSSA*, 236-239
- Димитрова, А., Д. Обретенчев.** 2002. Влияние на температурата върху онтогенетичното развитие на тютюневия молец *Ephestia elutella* Hubn. (Lepidoptera, Piralidae). *Acta Entomologica Bulgarica*, 8 (1, 2), 47-55
- Дончев, К.** 1999. Кожоядите издържат на глад, но падне ли им храна, не прощават. *Растителна защита* 6, 10-12
- Дреновски, А.** 1909. Изследвания върху пеперудната фауна на Пила планина. Сборник народни умотворения, наука и книжнина, 25, 1-23
- Дреновски, А.** 1921. Съобщение върху някои вредни насекоми. *Естествознание и география*, 5, (7/8), 317-319
- Дреновски, А.** 1922. Съобщение върху някои вредни насекоми. *Естествознание и география*, 4 (1), 44
- Дреновски, А.** 1931. Реферати и съобщения през 1930 г. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 6, 94-97
- Дренски, П.** 1928. Съобщение върху вредни насекоми. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 4, 18-19
- Дренски, П.** 1930. Болести и неприятелите по житните растения в България. *Сведения по земеделието*, 11, 7/8: 3-54
- Дренски, П.** 1931. Малки ентомологични бележки, къщната фауна в Левуново-Петричката долина на р. Струма. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 6, 123-126
- Дренски, П.** 1932. Съобщение върху вредни насекоми. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 7, 26-28
- Дренски, П.** 1938. Принос към изучаване на хлебарките Blattoidea (Orthoptera) в България. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 10, 1-10
- Дренски, П.** 1940а. Молците по пчелните пити и вошината в България. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 11, 15-42
- Дренски, П.** 1940б. Съобщение върху вредни насекоми. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 11, 249-253
- Зидан, Ф.** 2010. Зърнов бръмбар *Rhyzopertha dominica* F. (Coleoptera, Bostrichidae) – Биологични и екологични особености, методи и средства за борба. Дисертация. 169
- Илчев, Д.** 1923. Хлебарките *Blatta germanica* и *Periplaneta orientalis*. *Природа*, 24 (2), 25-27
- Йоакимов, Д.** 1899. Принос към фауната от насекоми на Рила. *Периодично списание на Българското книжовно дружество в София*, 59, 758-778
- Йоакимов, Д.** 1904. Принос към българската фауна на насекомите. Сборник народни умотворения наука и книжнина, 20, 1-43.
- Йоакимов, Д.** 1930. Ръководство по ентомология с оглед на вредните насекоми. Университетска библиотека, София, 103, 492
- Козаров, П.** 1910. Болести и неприятелите по културните растения в Северна България през 1908 година. Трудове на държавната земеделска опитна станция край град Русе, 2(1), 68-175; 2(2), 73-102
- Малков, К.** 1900. Неприятелите по земеделските растения, появили в голям размер в изпитателното поле на русенското земеделско училище през 1898/1899 година, Садово, 3 (9), 332-336, (10), 385-388
- Малков, К.** 1907. Един принос към проучване вредните насекоми по културните растения у нас. Трудове на държавната земеделска опитна станция в Садово, Пловдив, 2, 47-54
- Недялков, Н.** 1905. Принос към ентомологичната фауна на България. *Периодично списание на Българското книжовно дружество в София*, 66, 504-512
- Недялков, Н.** 1909. Нашата ентомологична фауна. Архив на МНП, 1 (3), 83-135
- Обретенчев, Д.** 1983. Действие на ниските и високите летални температури върху отделните стадии на суринамския брашнояд, *Oryzaephilus surinamensis* (L.) (Coleoptera, Cucujidae). *Растениевъдни науки*, 5, 45-50
- Обретенчев, Д.** 1985. Биоекологични проучвания със суринамския брашнояд *Oryzaephilus surinamensis* (L.) (Coleoptera, Cucujidae) и мерки за борба с него. Дисертация. ИЗР, С., 195
- Обретенчев, Д.** 2002. Чернотелките „окупира“ складовете. *Растителна защита*, 7, 5-7
- Обретенчев, Д.** 2005. Любимата храна на плоскотелките е натрошеното и повредено зърно. *Растителна защита*, 6, 8-10
- Обретенчев, Д., Д. Цветков.** 2002. Изменения в числената динамика на икономически важни складови насекоми

от разред твърдокрили (Coleoptera) и причините, които ги обуславят. *Acta entomologica bulgarica*, 8 (1, 2), 40-46

Обретенчев, А., Д. Обретенчев, Е. Станева. 2003а. Влияние на температурата върху онтогенетичното развитие на *Trogoderma versicolor* Creutz (Dermestidae, Coleoptera). Научна конференция с международно участие „Стара Загора 2003“ 5-6 юни 2003. I. Аграрни науки, 1 – Растениевъдство, 142-154

Обретенчев, А., Д. Обретенчев, Е. Станева. 2007. Оценка на ефективността и перзистентното действие на някои инсектициди срещу възрастното насекомо на *Trogoderma versicolor* Creutz (Dermestidae, Coleoptera) при третиране на зърно от пшеница. *Acta entomologica bulgarica*, 13 (3/4), 47-56

Обретенчев, А., Е. Станева, Д. Обретенчев. 2003б. Ефикасност на някои химични средства за борба срещу възрастните насекоми на *Trogoderma granarium* Everts и *Trogoderma versicolor* Creutz (Coleoptera Dermestidae.). *Acta entomologica bulgarica*, 9, (3/4), 34-35

Обретенчев, Д., Д. Цветков, Х. Атанасов. 1997а. Опити за установяване ефикасността на препарати на база магнезиев фосфид при обеззаразяване на пшеница в силосни клетки срещу основните складови неприятели от разред Твърдокрили. *Acta Entomologica Bulgarica*, 3 (3-4), 57-60

Обретенчев, Д., Х. Атанасов, Д. Цветков, Л. Кирилов. 1990. Разпространение на някои външнокарантинни вредители по складирани храни и продукти от растителен произход в България. Научни доклади и съобщения, ССА, С., 3, 172-178

Обретенчев, Д., Д. Цветков, Х. Атанасов, А. Обретенчева. 1993. Икономически опасни неприятели по съхраняваните билки и дроги и борбата с тях. *Растителна защита*, 10, 22-23

Обретенчев, Д., Д. Цветков, Х. Атанасов, А. Обретенчева. 1997б. Вредни членестоноги (Arthropoda) по складирани билки, дроги и подправки в България. *Acta entomologica bulgarica*, 3 (3-4), 33-39

Обретенчев, Д., Д. Цветков, Х. Атанасов, А. Обретенчева. 1998. Опити за установяване ефективността на диатомитовата пръст за борба със складовите неприятели в зърнените запаси. *Acta entomologica bulgarica*, 4(1), 30-35

Попов, В. 1939. Складови насекоми в България и борбата с тях. Издание на Института за защита на растенията в София, 184

Попов, В. 1948. Неприятелите по складирани продукти и материали в България и борбата с тях. БАН, Научнопопулярна редица, 5, 414

Попов, В. 1961. Складови неприятелите и борбата с тях. *Земиздат*, С., 199

Попов, В., Х. Атанасов. 1972. Проучване на числената динамика на оризовата и житната гърици по зърнените храни в мелниците. *Растителна защита*, 1, 9-11

Попов, В., Д. Фудулов. 1961. Проучвания на някои въпроси от биологията на граховия зърнояд *Bruchus pisorum* L. в Добруджа. *Растителна защита*, 1, 49-57

Попова, В. 1970. Неприятелите на фуражния грах. *Природа*, 19, 2, 76-78

Савов, Д. 1973. Молец по сушените плодове *Plodia interpunctella* Hb. (Lepidoptera, Pyralidae) биология, екология и средства за борба. Дисертация. 218

Станев, М., А. Кайтазов. 1962. Проучвания върху биологията, екологията и средствата за контрол на картофения молец *Gnorimoschema (Phthorimaea) operculella* Zeller в България. Известия на института за защита на растенията, 3, 49-89

Станева, Е. 1980. Видове от род *Callosobruchus* Pic (Coleoptera, Bruchidae) в България и възможности за борба. Дисертация. ИЗР, С., 264

Станева, Е. 1982. Проучвания върху хранителните растения на папудовия зърнояд *Callosobruchus maculatus* F (Col., Bruchidae). *Растениевъдни науки*, 4, 111-119

Станева, Е. 1983. Някои биологични особености на папудовия зърнояд *Callosobruchus maculatus* F. *Растениевъдни науки*, 8, 110-121

Станева, Е. 1984. Папудов зърнояд *Callosobruchus maculatus* F – биология, екология и борба срещу него (Обзор). ЦНТИИ, С., 22

Томов, Р., К. Тренчева, Г. Тренчев, Е. Кота, А. Рамади, Б. Иванов, С. Начески, И. Папазова-Анакиева, М. Кенис. 2009. Чуждоземните насекоми и заплахата от тях за биоразнообразието и икономиката на Албания, България и Република Македония. *Pensoft*, С., 114 с.

Тулешков, К. 1930. Първи принос към пеперудната фауна на Търново и околността му. *Известия на българското ентомологично дружество*, 5, 125-162

Цалев, М. 1958. Фасулевият зърнояд *Acanthoscelides obtectus* Say и папудовият зърнояд - *Callosobruchus quadrimaculatus* F. като неприятелите на зърнено-бобовите култури в България и борбата с тях. Научни Трудове на НИИЗР, 1, 191-257

Цветков, Д. 1953. Оризова гърица в житните посеви. *Бюлетин по растителна защита*, 2, 45-47

Цветков, Д. 1968а. Принос към складовата и жилищната фауна на България, *Растителна защита*, 9-10, 31-33

Цветков, Д. 1968б. Принос към складовата и жилищната фауна на България. *Растителна защита*, 11, 19-21

Цветков, Д. 1970а. Принос към складовата фауна на България. *Растителна защита*, 1, 15-17

Цветков, Д. 1970б. Сухоплодовият бръмбар. *Растителна защита*, 8, 18-19

Цветков, Д. 1971. Научни и практически проблеми по борбата със складовите вредители. *Селскостопанска наука*, 1, 4-6

Цветков, Д. 1975. Неприятелите по складирани храни. *Растителна защита*, 12, 40-44

Чолаков, Ж. 1899. Нова метода за борба с неприятелите в овощарството. *Орало*, 6, 20, 323

Чорбаджиев, П. 1924. Констатирани вредни насекоми и др. Животински неприятелите по културните растения в България през 1923 г. *Сведения по земеделието*, 5 (3-4), 2-26

Чорбаджиев, П. 1925. Констатирани животински неприятелите по културните растения в България през 1924 г. *Сведения по земеделието*, 6 (4/6), 4-19

- Чорбаджиев, П.** 1926. Съобщение върху някои вредни насекоми. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 3, 32-35
- Чорбаджиев, П.** 1929. Неприятелите по културните растения в България през 1927 г. *Сведения по земеделието*, 10 (3/4), 3-59
- Чорбаджиев, П.** 1930. Съобщение върху някои вредни насекоми. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 5, 35-37
- Чочев, Б.** 1988. Към фауната на семейство Bruchidae (Coleoptera) на Странджа планина и Южното Черноморие на България. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Научни трудове, 26 (6), 209-216
- Шикренов, Д.** 1963. Вредители по хранителните запаси в района на Пловдив. Научни трудове на ВИХВП – Пловдив, 10, 363-370
- Янкова-Михайлова, В.** 2010. Фасулев зърнояд (*Acanthoscelides obtectus* Say, Coleoptera; Bruchidae): Биология, взаимоотношения с гостоприемника *Phaseolus vulgaris* L. и възможности за борба. Дисертация. 146
- Янкова, В., А. Илиева, Г. Певичарова.** 2002. Предпочитания живот и яйцеснасяне на фасулевия зърнояд (*Acanthoscelides obtectus* Say.) при осем сорта обикновен фасул (*Phaseolus vulgaris* L.). Юбилейна научна сесия „120 години Земеделска наука в Садово“, 2, 219-223
- Мокржецки, С.** 1925. *Xyletinus (Lasioderma) serricornis* F. Сигарний жучек в България. *Известия на Българското ентомологично дружество*, 2, 64-66
- Bachmetjew, P.** 1896. Beitrag zur Lepidopterenfauna von Sophia (Bulgarien) und Umgebung. *Soc. Ent.*, 12, 5-14
- Borowiec, L.** 1983. Survey of seed-beetles of Bulgaria (Coleoptera, Bruchidae). *Bull. Entom. Pologne*, 53, 107-127
- Denux, O., P. Zagatti.** 2010. Coleoptera families other than Cerambycidae, Curculionidae *sensu lato*, Chrysomelidae *sensu lato* and Coccinellidae. Chapter 8.5. In: Roques A et al. (Eds) Alien terrestrial arthropods of Europe. *BioRisk*, 4(1), 315-406
- Genev, J.** 1984. Artenzusammensetzung und Verbreitung der Arten der Familie Cleridae (Coleoptera) in Bulgarien. *Articulata*, Bd. II, Folge 4, 85-90
- Latif, M.** 1986. Dried fruit moth - *Ephestia (cadra) cautella* Wlk. (Lepidoptera Pyralidae) - bioecological study and possibilities of its control. PhD thesis. 163
- Mazur, S.** 1972. Contribution to the knowledge of Sphaeritidae, Histeridae and Cleridae (Coleoptera) of Balkans. *Polskie Pismo Entomologiczne*, XLII/1, 145-150
- Mroczkowski, M.** 1958. Dermestidae (Coleoptera) collected in Bulgaria by members of the staff of the Zoological Institute of the Polish Academy of Sciences in the years 1950 and 1956. *Fragmenta faunistica*, 8
- Mroczkowski, M.** 1965. Ergebnisse der Albanien – Expedition 1961 des Deutschen Entomologischen Institutes. *Beitrage zur Entomologie*, 15, (5/6)
- Povolny, D.** 1996. Gelechiidae, Gnorimoshemini. In: Karsholt, O. and J. Razowski (Eds). The Lepidoptera of Europe: A Distributional Checklist. *Apollo Books*, 380
- Rebel, H.** 1901. In: Staudinger, O & Rebel, H. Catalog der der Lepidopteren des palaarktischen Faunengebietes. *Friendlander & Sohn*, 411
- Rebel, H.** 1903. Studie uber die Lepidopterenfauna der Balkanlander, I Teil Bulgarien und Ostrumelien. *Annal naturh Musseum Wien*, 18, 123-347
- Roesler, R.** 1973. *Microlepidoptera Palearctica*, 4 (1), 651
- Staneva, E., A. Obretenchev, D. Obretenchev.** 2002a. *Trogoderma granarium* Everts (Coleoptera, Dermestidae) I. Influence of temperature on development of different ontogenetic stages. *Acta Entomologica Bulgarica*, 8 (1, 2), 16-23
- Staneva, E., A. Obretenchev, D. Obretenchev.** 2002b. *Trogoderma granarium* Everts (Coleoptera, Dermestidae) II. Investigations on some biological and ecological characters. *Acta Entomologica Bulgarica*, 8 (1, 2), 24-33
- Wendt, H.** 1984. Zur Kenntnis der Bruchidenfauna Bulgariens (Col. Phytophag.) *Dt. Entom. Z.*, N.F. 31, (1-3), 153-167
- Yankova, V.** 2005. Morphological and biological changes in *Acanthoscelides obtectus* Say. Depending on the host. *Journal Scientific Agricultural Research*, Issued by the association of Agricultural Engineers and Technicians of Serbia and Montenegro. *Journal of Scientific Agricultural Research/ Arh. Poljopr. Nauke*, 66, 234 (2005/2), 79-84
- Yankova, V., N. Tomlekova, A. Ilieva, E. Penchev, D. Genchev.** 2004. Bean weevil (*Acanthoscelides obtectus* Say.) infestation in common bean (*Phaseolus vulgaris* L.) varieties and lines. International Conference on Horticulture Postgraduate (PhD) Study System and Conditions in Europe, Lednice, Czech Republic, Mendel University, Brno, 265-272

[1] Fauna Europea version 2012. www.faunaeur.org

Благодарности.

Настоящият списък е изготвен в рамките на проект АТАРТИБ (Д002-191/2008), финансиран от ФНИ на Република България.